اقتصاد کرمان
دیده‌بان توسعه اقتصادی استان کرمان
سه‌شنبه ۶ مردادماه ۱۳۹۴ ■ ۱۱ شوال ۱۴۳۶ ■ ۲۸ جولای ۲۰۱۵ ■ شماره ۲۳ ■ ۸ صفحه

خبر

دریافت الکترونیکی ۴ میلیون و ۸۰۰ هزار اظهارنامه مالیاتی تا پایان تیرماه

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور از دریافت ۴ میلیون و ۸۰۰ هزار فقره اظهارنامه الکترونیکی تا پایان تیرماه امسال خبر داد.

به گزارش رسانه مالیاتی ایران، علی عسکری در خصوص آمار اظهارنامه های الکترونیکی دریافت شده بابت عملکرد سال ۱۳۹۳ تا پایان تیرماه، گفت: امسال تعداد اظهارنامه های مالیاتی در بخش اشخاص حقوقی ۳درصد، در بخش مشاغل بند «الف» ماده ۹۵ قانون مالیات های مستقیم یک درصد، در بخش مشاغل بند«ب» ماده ۹۶ قانون مالیات های مستقیم ۵ درصد و در بخش مشاغل بند «ج» ۲ درصد نسبت به سال قبل رشد داشته است.

خبر

وام یک‌ساعته برای بازنشستگان و کارمندان!

طبق ادعای تبلیغات عجیب، بازنشستگان و کارمندان دولت می توانند یک ساعته ۷ میلیون تومان وام با نرخ سود ۲.۵ درصدی بگیرند!

ولی الله سیف رئیس کل بانک مرکزی البته بارها به مردم هشدار داده که فعالیت شرکت های مشاوره وام بانکی به هیچ عنوان مورد تایید بانک مرکزی نیست و مردم نباید فریب این شرکت ها را بخورند. اما با این وجود کماکان شرکت های مشاوره وام بانکی به فعالیت خود می پردازند و به راحتی در روزنامه های کثیرالانتشار و سطح شهر تبلیغ می کنند.

در همین کش و قوس اما شاهد تبلیغات اشخاص حقیقی هستیم که تلاش می کنند با درج آگهی های تبلیغاتی وسوسه انگیز توجه مردم را جلب کنند. در آگهی هایی که توسط این اشخاص منتشر شده اینطور آمده است که کارمندان دولت و بازنشستگان می توانند ظرف یک ساعت وام بگیرند! به همین منظور با یکی از این افراد تماس گرفته شد و وی در پاسخ گفت می تواند تا سقف ۷ میلیون تومان وام با سود ۲،۵ درصدی به کارمندان دولت بدهد.

به گزارش اقتصاد آنلاین، وی می گوید: این وام بنا به انتخاب مشتری می تواند در دوره های زمانی ۱۲، ۱۸ و ۲۴ ماهه باشد.

همچنین نیازی به ضامن نیست و تنها داشتن دسته چک کفایت می کند.

این فرد که خود را متولی موسسه بازرگانی ... معرفی می کند در ادامه همچنین تأکید دارد اگر فردی قصد دریافت وام از این شرکت را دارد می تواند با در اختیار داشتن آخرین فیش حقوقی، حکم کارگزینی، صورت حساب سه ماهه، دسته چک و کارت ملی به دفتر مرکزی مراجعه کند.

وی البته در پاسخ به اینکه آیا این موسسه مجوز رسمی دارد یا خیر تأکید می کند که خیر مجوز نداریم و به صورت شخصی فعالیت می کنیم!

باتوجه به رشد قارچ گونه شرکت های خصوصی غیرمجاز مشاوره وام بانکی، انتظار می رود دستگاه های نظارتی مربوطه وارد عمل شده و مانع از فعالیت این شرکت‌ها شوند تا مردم در دام این شرکت‌ها گرفتار نشوند.

گزارش «اقتصاد کرمان» از تبعات بخشنامه بانک مرکزی

سنگ «ضمانت‌نامه‌های بانکی» پیش پای تولید

اقتصاد کرمان: موضوع ضمانت نامه های بانکی در حالی تبدیل به دغدغه تولید کنندگان و بنگاه های اقتصادی استان شده است که به نظر می رسد امیدی هم به اینکه تغییر خاصی در رویه در پیش گرفته شده از سوی بانک ها در تبعیت از بخشنامه بانک مرکزی، ایجاد شود هم وجود ندارد. در حالی که تامین مالی در شرایط سخت تحریم به دشواری انجام می شد برخی بخشنامه‌های بانکی و ضوابط اعمال شده جدید بر این دشواری ها افزوده است و همه امید فعالان اقتصادی به گشایش در این زمینه در دوره پساتحریم است.

در همین حال فعالان اقتصادی کرمانی هم با گله مندی از شرایط فعلی در زمینه صدور رضایت نامه های بانکی،این شرایط را به نفع بخش تولید و صنعت نمی دانند و در گفت و گو با اقتصاد کرمان ، دشوارتر کردن شرایط صدور ضمانت‌نامه بانکی را موجب سرخوردگی متقاضیان ضمانت‌نامه می دانند و معتقدند بانک‌ها باید راه بیمه تسهیلات پرداختی را در پیش گیرند تا ریسک موجود پوشش داده شود.

گزارش اقتصاد کرمان می افزاید در اردیبهشت ماه سال جاری بانک مرکزی با ارسال بخشنامه‌ای به شبکه بانکی بر لزوم استفاده از سپام در صدور ضمانت‌نامه بانکی ریالی تأکید کرد

متن کامل بخشنامه به شرح ذیل است: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به دلیل بروز برخی مشکلات و ابهامات برای بانک ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی و مشتریان آن ها در ارتباط با ضمانت نامه های بانکی ریالی و نیز لزوم استفاده از سامانه های بانکداری الکترونیک در این زمینه، نسبت به بازنگری کلی و اصلاح «آیین نامه صدور ضمانت نامه و ظهرنویسی از سوی بانک ها» اقدام نمود و در نهایت نسخه جدید آیین نامه یادشده تحت عنوان «دستورالعمل ناظر بر ضمانت نامه های بانکی (ریالی)» در یکهزار و یک صد و هفتاد و ششمین جلسه مورخ ۹ اردیبهشت ماه ۹۳ شورای پول و اعتبار به تصویب رسید.

همان طور که در بخشنامه شماره ۹۳/۹۴۶۴۷ مورخ ۱۰ تیر ماه ۹۳ این بانک، موضوع ابلاغ دستورالعمل مذکور به شبکه بانکی کشور اعلام گردید، به منظور اعمال نظارت و کنترل بیشتر از سوی واحدهای ذیربط در مؤسسات اعتباری و همچنین از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بر ضمانت نامه های بانکی ریالی، مؤسسات اعتباری موظف شدند به ازای صدور هر ضمانت نامه بانکی، نسبت به اخذ یک شماره اختصاصی از سامانه پیام رسانی الکترونیکی مالی بانک مرکزی (سپام) اقدام نموده و هریک از رویدادهای صدور، اصلاح، تمدید، پرداخت، خاتمه و ابطال ضمانت نامه های بانکی را در این سامانه ثبت نمایند.

با عنایت به موارد فوق الذکر، در حال حاضر استفاده از سامانه سپام برای ثبت هریک از رویدادهای صدور، اصلاح، تمدید، پرداخت، خاتمه و ابطال ضمانت نامه های بانکی ریالی، مطابق با مفاد «دستورالعمل ناظر بر ضمانت نامه های بانکی (ریالی)» از سوی بانک ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی الزامی می باشد.

در همین راستا، بانک مرکزی ضمن برخورد قانونی با متخلفین از ضوابط جاری در این خصوص، از تاریخ اول خرداد ماه ۹۴ نسبت به اعلام رسمی «بی اعتبار بودن ضمانت نامه های صادره فاقد شماره اختصاصی قابل پیگیری از سپام»، از طریق رسانه های عمومی اقدام مقتضی به عمل خواهد آورد.

در این بخشنامه، ضمن تأکید مجدد بر اجرای دقیق مفاد «دستورالعمل ناظر بر ضمانت نامه های بانکی (ریالی)» بر نظارت لازم و کافی بر حسن اجرای آن تصریح شده است

در همین زمینه مدیرشعب یک بانک در شهر کرمان به اقتصاد کرمان می گوید:بعد از راه اندازی سیستم سپام در بانک مرکزی واجبار همه بانکها به عضویت در آن ،دیگر امکان صدور ضمانت نامه یا اعتبار اسنادی برای همه افراد حقیقی و حقوقی که دارای بدهی معوق بانکی، چک برگشتی ومشکلات بانکی باشند،وجود ندارد ولی این اقدام با وجود اینکه در کل اقدام درستی است اما بهتر بود که با اطلاع رسانی گسترده قبلی صورت می گرفت که مشکلات کمتری به بار آورد.دلفاردی تاکید کرد:این موضوع البته تنها به زیان متقاضیان ضمانت نامه نیست چرا که بانک ها هم متضرر شده اند و در شرایطی که در بازار پررقابت کنونی مشتری حرف اول رامی زند،بانک ها هم از عدم صدور ضمانت نامه وگشایش اعتبار متضرر می شوند.

عباس جبالبارزی، رییس کمیسیون صنعت و معدن اتاق کرمان هم به اقتصاد کرمان می گوید: سامانه سپام به جهت کنترل اصالت ضمانت‌نامه ها خوب است اما اینکه بنگاههای تولیدی که دارای معوقه ویا چک برگشتی هستند، نتواند از این خدمات استفاده کنند، به این دلایل که از یک سو بسیاری ازتولید کنندگان از سازمانها وشرکتهای دولتی مطالباتی دارند که خودیکی ازدلایل اصلی معوقات واحدهای تولیدی است و از سوی دیگر بسیاری از بنگاهای تولیدی به دلیل رکود دربازار با ظرفیتی بسیار پایین تراز ظرفیت نامی کارمی کنند وفقط به امید بهترشدن وضعیت، سعی درحفظ بنگاه اقتصادی خود دارند، ظلم درحق تولید است وبا سیاست رفع موانع تولید در تضاد است وبایستی اختیارصدور ضمانت‌نامه دراختیار سرپرستی بانکها دراستانها قرارگیرد.

وی افزود: البته اتاق بازرگانی ازطریق شورای پول واعتبار به دنبال رفع این مشکل است.

سید مهدی طبیب زاده ،نایب رییس اول اتاق کرمان هم با اشاره به طرح این موضوع در نشست نهم تیرماه شورای پول و اعتبار از سوی محسن جلالپور رییس اتاق ایران و محمدرضا پور ابراهیمی نماینده کرمان و نایب رییس کمیسیون اقتصادی مجلس،گفت:

مقررشده بانک مرکزی اختیار صدور ضماتنامه را به سرپرستی بانکهای استانی بدهد که ابلاغ آن نیز در حال پیگیری است.

اقتصاد کرمان ، نظر مدیرعامل یکی از مجموعه های صنعتی و تولیدی استان را هم جویا شد.محمدعلی جعفری مدیر کارخانه کرمان تابلو تصریح کرد: همه بنگاه های صنعتی به دلیل اینکه نتوانسته اند مطالبات خود از بخش های دواتی را دریافت کنند دچار محدودیت شدید هستند و بخشنامه بانک مرکزی بر مشکلات آنها افزوده است. وی تاکید کرد: عملا لیست سیاهی که بانک مرکزی با این بخشنامه درست کرده، شامل اغلب بنگاه های اقتصادی استان و کشور می شود و امکان ادامه یا توسعه فعالیت را از آنها می گیرد.

جعفری افزود:همزمان با تحریم های خارجی که سایه آن از سر ملت در حال برداشته شدن است با تحریم های داخلی هم روبرو بوده ایم که همچنان استمرار دارند و به گونه ای با تعدد بخش نامه ها،سیستم برای فعالیت بنگاه ها قفل شده است.

وی بیان داشت:بحران داخلی هم که در مسیر فعالیت واحدهای تولیدی قرار دارد باید رفع شود و چاره ای برای مسئله ضمانت نامه ها تا زمانی که دولت مطالبات واحدها را به موقع بپردازد،در نظر بگیریم.

خبر

روند تسهیلات‌دهی بانک‌ها کند شد

روند تسهیلات‌دهی بانکها و موسسات اعتباری حاکی از افت سهم عمده عقود بانکی در پرداخت وام و کاهش رشد تسهیلات دهی بانک‌هاست.

در حالی مانده تسهیلات اعطایی بانکها و موسسات اعتباری در اردیبهشت ماه امسال با رشد ۰،۸ درصدی به حدود ۶۳۰ هزار میلیارد تومان رسیده که میزان افزایش این اعتبار دهی نسبت به پایان سال گذشته کاهش قابل توجهی دارد. این در حالی است که مانده تسهیلات پرداختی آنها در پایان سال ۱۳۹۳ حدود ۱۶،۷ درصد افزایش یافته بود. کاهش رشد تنها محدود به مجموع وام‌های پرداختی بانک‌ها در سال جاری نیست و بررسی جزئیات تسهیلات اعطایی آنها نشان می‌دهد که تسهیلات دهی در هشت مورد از عقود بانکی ریزش داشته و در مابقی موارد نیز با افت قابل توجهی در رشد همراه بوده است. بر این اساس، در حالی که مشارکت مدنی به عنوان پرکاربردترین عقد بانکی بیش از ۴۱ درصد تسهیلات دهی بانکها و موسسات اعتباری را به خود اختصاص داده است و در پایان سال قبل سهم آن از کل وام های پرداختی ۱۶،۷ درصد افزایش یافته بود، در اردیبهشت ماه امسال با کاهش ۰،۵ درصدی همراه شد. آمارهای بانک مرکزی همچنین نشان می‌دهد که تسهیلات دهی بانکها و موسسات اعتباری در سایر عقود نیز کاهش داشته است؛ به گونه‌ای که در تمامی آنها از رشد پایان سال گذشته به کاهش در اردیبهشت ماه امسال رسید.

شاخص بازار سرمایه

مبادلات بورس منطقه ای کرمان در هفته منتهی به ۱۳۹۴/۰۴/۲۴

لیلی راغب- درمعاملات این هفته در بورس منطقه‌ای کرمان تعداد ۵۴ میلیون و ۷۸۲ هزار سهم به ارزش بیش از ۱۲۱ میلیارد و ۳۹۸ میلیون ریال مورد معامله قرار گرفت، که نسبت به هفته گذشته ۱۳ درصد افزایش داشته‌است. ۶۲ درصد معاملات این هفته مربوط به خرید سهام و ۳۸ درصد مربوط به فروش سهام بوده که توسط ۱۶ کارگزار به انجام رسیده‌است. شاخص کل با ۲۰۶۶ واحد افزایش نسبت به هفته قبل، به رقم ۶۸۸۲۸ واحد رسید. شاخص بازار اول با ۱۱۲۱ واحد افزایش به رقم ۴۹۳۲۸ واحد بالغ گردید و شاخص بازار دوم با ۶۵۵۴ واحد افزایش عدد ۱۴۴۰۶۹ واحد را تجربه کرد و با ۳۲ / ۲ درصد و ۷۷ / ۴ درصد افزایش نسبت به هفته قبل مواجه شدند.

طی هفته گذشته انتشار، چاپ و تکثیر با ۱۸ / ۱۳ درصد، ماشین آلات و دستگاه های برقی با ۳۵ / ۸ درصد، عرضه برق، گاز، بخاروآب گرم با ۵۸ / ۷ درصد، استخراج نفت گاز و خدمات جنبی جز اکتشاف با ۳۸ / ۷ درصد و سایر واسطه گریهای مالی با ۹۵ / ۶ درصد بیشترین تغییر مثبت در شاخص صنایع را نسبت به سایر گروه ها به خود اختصاص دادند.

قوه قضائیه
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان کرمان
اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک کرمان
قوه قضائیه
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی برابر رای شماره ۱۳۹۶۰۳۱۹۰۰۷۰۰۲۳۳۰هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک کرمان تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای علی توکلی فرزند ابراهیم بشماره شناسنامه ۷۷ صادره ازگلیافت در ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۱۵۱/۹۲ مترمربع تحت پلاک ۱۳۷۰۸ فرعی از ۳۹۶۸ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۸۸۱ فرعی از ۳۹۶۸ اصلی واقع در بخش۲ کرمان به آدرس کرمان سراسیاب جاده قدیم ماهان کوچه ۱۵ خریداری از محل مالکیت آقای میرزاعباس ابراهیمی فرسنگی محرز گردیده است . لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراض داشته باشند می توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض،دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول:۱۳۹۴/۰۴/۲۳
تاریخ انتشار نوبت دوم:۱۳۹۴/۰۵/۰۶

کفیل اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان کرمان
امین رضا قوام

۱۷۵۸ م/ الف

قوه قضائیه
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان کرمان
اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک کرمان
قوه قضائیه
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی برابر رای شماره ۱۳۹۳۶۰۳۱۹۰۰۷۰۴۲۹۷۹هیات دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک کرمان تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای علیرضا توکلی گوکی فرزند علی بشماره شناسنامه ۲۱ صادره ازگلیافت در ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۱۳۱ مترمربع تحت پلاک ۱۳۷۶۵ فرعی از ۳۹۶۸ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۸۸۱ فرعی از ۳۹۶۸ اصلی واقع در بخش۲ کرمان به آدرس کرمان جاده ماهان کوچه باغ کسری خریداری از محل مالکیت آقای عباس ابراهیمی محرز گردیده است . لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض،دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول:۱۳۹۴/۰۴/۲۳
تاریخ انتشار نوبت دوم:۱۳۹۴/۰۵/۰۶

کفیل اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان کرمان
امین رضا قوام

۱۷۶۰ م/ الف

چشم انداز اقتصادی و آینده تجارت گوهر و زیور آلات در ایران (بخش ششم)

سیدعبدالرضا جعفری صدر

لعل بدخشان

از میان کانی های گوهری رنگین سه دسته کانی گوهری یاقوت، اسپینل و گارنت بیش از همه بعنوان گوهر مورد توجه می باشند. در بین پژوهشگران ایرانی معاصر و متاخر، بر سر نام دقیق کانی و گوهری که بدان لعل اطلاق می شده، اختلاف زیادی بوده است. گروهی آن را یاقوت، دسته ای دیگر جزء کانیهای گروه گارنت و گروهی جزء اسپینل ها طبقه بندی نموده اند. اما ویژگی هایی که در کتاب‌های تاریخی برای لعل بر شمرده شده، این انگاره را تقویت می کند که لعل همان کانی اسپینل است.

چنین به نظر می رسد که لعل، در اوائل دوره خلفای بنی عباس یعنی از سده دوم هجری به وسیله ایرانیان شناخته شده بود. در همه کتاب‌های گوهرشناسی آمده که لعل در دنیای کهن نبوده و سبب بوجود آمدن آن زمینلرزه ای است که در "ارض ختلان" (مکانی نزدیک سمرقند) رخ داده و کوه "شکنان" از توابع ختلان شکافته شده و کان لعل پدید آمده است. لعل سرخ را سنگی قرمز، شفاف و آبدار دانسته اند که درخشندگی آن بیش از یاقوت است و سختی کمتر از آن دارد. معدن آن را الجواهر بین وخان و شکنان نزدیک بدخشان نام برده و گمان می رود که این مکان نزدیک شکنان امروزی باشد که هنوز هم از آن استفاده می شود. بلحاظ ترکیب شیمی، کانی کرندوم اکسید آلومینیوم است که به دو گونه گوهری یاقوت برنگ قرمز و سافیر برنگ آبی مشهور است، کانی اسپینل اکسید منیزیم و آلومینیوم است که بعنوان لعل پارسی آن را می شناسیم و کانیهای گروه گارنت که ترکیب سیلیکاتی همراه با اکسید های دو ظرفیتی مانند کلسیم، منیزیم، منگنز و آهن و اکسید های سه ظرفیتی مانند آلومینیوم، کرومیوم و آهن است. گارنت به رنگهای مختلف دیده می شود. بجز رنگ آبی بقیه رنگها در کانیهای این گروه تا کنون دیده شده است. این سه گروه کانیهای گوهری اغلب در یک محیط زمین شناسی و با هم دیده می شوند و در گذشته نچندان دور و قبل از کشف اشعه ایکس و تعیین شیمی دقیق لعل و یاقوت اشتباه گرفته می شدند. در این قسمت سعی شده است تا شباهت ها و تفاوت ها و راه های شناسایی هر یک از این گوهر ها بررسی شود.

ویژگیهای مشترک همه اینها این است که گونه های گوهری قرمز رنگ شبیه به یاقوت دارند. اسپینل به رنگهای دیگر نیز دیده شده است. این کانی در گروه گوهرها تا نیمه های قرن بیستم به شکل کامل مستقل شناخته نشده بودند و از لعل بعنوان یاقوت بالاس یاد می کردند. همه یاقوت ها و گوهرهای تاریخی بزرگ و اساسی در گور تاجها نمونه هایی از لعل های قرمز هستند. که اسامی خاص آن‌ها بیشتر نام مالکان مشهور و نامور است.

گارنت یکی از مهم ترین کانیها در جهان است. که از دورانهای قبل تاریخ بعنوان گوهر از گارنت استفاده می شده است این کانی سیلیکاتی در اغلب سنگهای دگرگونی و بعضی سنگهای آذرین خاص دیده می شود. به همین لحاظ بعنوان یکی از پر کاربرد ترین گوهر بلحاظ زیبایی و تنوع رنگی مشهور است. بجز رنگ آبی بقیه رنگها در گروه گارنت دیده می شود.

یکی از خصوصیات منحصر بفرد گارنت این است که بر خلاف سایر گوهر ها که با روشهای ترمیمی از لحاظ ظاهر و افزایش ارزش بهبود پیدا می نمایند، هرگز نمی توان گارنت را با استفاده از روشهای حرارتی و شیمیایی درمان نمود. سختی گارنت نسبتا زیاد است وقتی سختی الماس در مقیاس موهس ۱۰ باشد از حدود ۶،۵ تا ۷،۵ در مقیاس موهس متغیر است. که با این خصوصیات استفده از انواع گارنت بعنوان یک ساینده در صنعت عالی است. از گارنت برای سند بلاست، برش واتر جت و یا تولید ورقه های ساب از انواع صنعتی آن استفاده می شود. وزن مخصوص گارنت بین ۳،۵ تا ۴،۳ گرم بر سانتی متر مکعب است.

فرمول عمومی کانیهای گروه گارنت $3(SiO_4)A_3B_2$ می باشد. جایگاه A در این سیلیکات منفرد را عناصری مانند کلسیم، منیزیم، منگنز و آهن دو ظرفیتی اشغال می نماید. و جایگاه B را عناصر سه ظرفیتی مانند آلومینیوم، کرومیوم، وانادیوم و آهن پر می نماید. این تنوع در استفاده از عناصر مختلف در گارنت باعث شده تا این کانی دارای ترکیبات متنوعی باشد که اغلب بلحاظ سختی بالا، زیبایی و قابلیت انواع تراش در سیستم مکعبی جز سنگهای قیمتی تا نیمه قیمتی محسوب شود. بعضی از انواع کمیاب و خوشرنگ گروه گارنت مانند تساوریت، اوارووویت و هسونیت بسیار قیمتی می باشند. ارزش گارنت های جواهری دربرگیرنده ترکیب پیچیده ای از فاکتورهای متعدد است که شامل رنگ، شفافیت، نایابی، درخشندگی، نوع برش و مد روز است. اغلب نمونه های گوهری ریز دانه هستند. گاهی گارنت های درشت نیز قابل دسترس می باشند که بعنوان نمونه های کلکسیونی از آنها استفاده می شود.

گونه هایی از گارنت ستاره ای در امریکا، هند و ماداگاسکار دیده شده است که موقع تراش و صیقل شامل ادخال هایی از کانی فیبری روتیل است و بازتابش نور در دو یا چهار و یا شش جهت هنگامیکه سنگ در جهت خاصی برش و صیقل داده شود در آن بارز می گردد. گارنت های ستاره ای با شش جهت خیلی نادر هستند و از هر ۵۰۰ نمونه گارنت چهار جهتی، احتمال دارد که فقط یک گارنت شش جهتی پیدا شود.

انواع گارنت اغلب خواص فیزیکی مشابه دارند. ساختمان بلوری، سختی و وزن مخصوص همه کانیهای گروه گارنت یکسان است. گروه گارنت شش عضو مهم دارد. آلماندین مهمترین عضو این گروه غنی از آهن و آلومینیوم است و بوفور در سنگهای دگرگونی یافت می شود. کانی گروسلار غنی از کلسیم است و انواع خوشرنگ عسلی آن قیمتی است. پیروپ و اسپسارتین غنی از منیزیم و منگنز نیز فراوان هستند. اوواروویت غنی عنصر از کرومیوم بسیار کمیاب است و بعنوان زمرد سبز شناخته می شود. کانی آنداردیت غنی از آهن است. آلماندین نسبت به آنداردیت سختی بیشتری دارد و اغلب با هم دیده می شوند. این دو کانی گروه گارنت مهم ترین کانیهای پر مصرف گارنت در صنایع هستند.

تساوریت این کانی کمیاب گارنت، گروسلاریتی سبز است که دارای زیبایی استثنایی و منحصر بفرد می باشد و بعنوان گران ترین گوهر در جهان شناخته می شود. مهمترین گونه های گوهری تساوریت در ناحیه ای در مرکز ماداگاسکار یافت شده است. تساوریت در بازار تجارت بعنوان گروسلار سبز یا گروسلار سبز نعنایی شناخته می شود. سایر گونه های تساوریت با کیفیت گوهری در تانزانیا، کنیا و دره سوات پاکستان دیده شده است. دمانتوئید، گارنت آنداردیتی سبز و زرد متمایل به سبز و اوواروویت گارنت کلسیم و کرومیوم دار سبز زمردی کمیاب و بسیار قیمتی هستند. گونه های اوواروویت در باغ برج معدن کرومیت اسفندقه کرمان نیز دیده می شود.

گارنت در سنگهای دگرگونی ناحیه ای عموما در شیست ها و گنیس ها، در سنگهای دگرگونی مجاورتی و پگماتیت ها، سنگهای دگرگونی الترابازیکی و سرپانتیت ها دیده می شود. بطور کلی گارنت کانی دگرگونی با طیف وسیعی از ترکیب شیمیایی و تنوع محل پیدایش است.

گارنت یکی از اساسی ترین کانیهای ساینده در صنعت است. گارنت نسبتا ارزان می باشد. از پودر گارنت برای صیقل فلزات نرم مانند آلومینوم بدنه هواپیما و کشتی، صیقل لنز های اپتیک با کاربردهای کیفیت خاص استفاده می شود. سایر کاربرد های گارنت در تهیه لاستیک و پلاستیک های سخت، رنگهای خاص برای پوشش فلزات و پولیش فرآورده های چوبی است. از گارنت همچنین در تهیه فیلتر های تصفیه آب استفاده می گردد. در حال حاضر ایالات متحده امریکا به تنهایی ۱۶ درصد کل تولید جهانی صنایع گارنت را در اختیار دارد. قیمت سنگ خام گارنت در سال ۲۰۱۴ برای هر تن بین ۷۵ تا ۲۱۰دلار بوده است. قیمت محصولات فرآوری شده گارنت صنعتی بین ۲۰۰تا ۳۳۵ دلار در همین سال بوده است. بسته به کیفیت محصول، اندازه دانه، میزان پودر شدگی و مقدار سفارش تا ۱۰۰۰ دلار در تن نیز ثبت سفارش شده است.

کل تولیدات جهانی در سال ۲۰۱۴ معادل ۱۶۶۰ هزار تن ثبت شده که سهم هند ۸۰۰ هزار تن، چین ۵۲۰ هزار تن، استرالیا ۲۶۰ هزار تن، ایالات متحده ۳۲۲۰۰ تن و سایر کشورها ۵۰ هزار تن بوده است.

کانی اسپینل به گوهرهای قرمز رنگی اطلاق می شود که همانند یاقوت مورد توجه می باشند. گوهرهایی مانند گاهنیت، گاهنو اسپینل و سیلونیت همواره گوهرهایی هستند که بیشتر از بقیه مورد توجه بوده اند. که همگی از گروه اسپینل ها هستند. اسپینل بدل یاقوت اصل محسوب می شود. اسپینل، یا همان لعل بدخشان با فرمول عمومی $MgAl_2O_4$ ، یک اکسید آلومینیوم و منیزیم است. یاقوت از لحاظ شیمی اکسید آلومینیوم است. اسپینل احتمالا از نام محلی اسپی نایا گرفته شده است. و احتمال دیگری وجود دارد که از کلمه اسپینا به معنی خار مانند گرفته شده باشد. بعضی از کتابها به واژه سانسکریت بمعنی سرخ اشاره می کنند. اکثر بلورهای اسپینل به شکل هرمهای دوگانه نوک تیز با بلورهای مشخص (اکتائدر) می باشند و در نقاطی به شکل کاملا نوک تیز می باشند. بسیاری از گروه ها در زیر مجموعه اسپینل ها مانند مگنتیت و کرومیت طبقه بندی شده اند که جزء گوهرها نیستند. تنوع رنگ در اسپینل فراوان است. ساختار اسپینل یک ساختار شش وجهی و یک ساختار هشت وجهی است. اکسید آلومینوم Al_2O_3 در ساختار یاقوت و سافیر یک ساختار X_2O است. ساختار اسپینل $[Xo][X_2O]$ می باشد. ساختار سیلیکاتی گارنت $[XO][X_2O][SiO_4]$ که شامل ساختار هشت وجهی، شش وجهی و چهار وجهی است. بلحاظ زمین شناسی هر سه گوهر کرندوم، لعل و گارنت می توانند با هم دیده شوند. تنوع در رنگ این کانیها، نتیجه حضور اکسید های فلزی دو ظرفیتی و سه ظرفیتی و ساختارهای متنوع چهار، شش و هشت وجهی است. لعل یا اسپینل پسر عموی فقیر یاقوت است که از قرن دوم در ایران کشف شده است. اسپینل همراه با کانیهای کلسیت، دولومیت، کرندوم و گارنت دیده می شود. اسپینل کانی دگرگونی است. و بعنوان یک کانی سنگهای آذرین قلیایی نیز گزارش شده است. اسپینل، گروه بزرگی از کانیهای اکسیدی است که با ساختار اسپینلی به رنگ های متنوع قرمز، صورتی، آبی، سبزتیره، قهوه ای تا سیاه دیده می شوند. اسپینل دارای ساختار بلوری ایزومتریک هگزااکتاهدرال با کلیواژ نامشخص، شکستگی کونکوئیدال، جلاء شیشه ای است که رنگ خاکه ندارد. شبیه به گروه گارنت رنگ آبی در آن خیلی نادر است و گونه های آبی پریده آن تحت تاثیر عنصر کبالت بوده اند. اسپینل دارای سختی ۸ و وزن مخصوص ۳،۵۲ تا ۳،۷۲ است. با افزایش مقدار روی و آهن در ترکیب اسپینل وزن مخصوص آن افزایش می یابد. وجود انکلوزیون های روتیل باعث ستاره ای شدن اسپینل می شود. این کانی در اسید غیر قابل انحلال است . غیر مغناطیسی و غیر رادیو اکتیو می باشد. گاهی با فلوئورسانسی قرمز مشاهده می شود. مهمترین شکل تراش اسپینل Oval، Cushion، Round است و اندازه مناسب تراش ۶*۴ یا ۷*۵ میلی متر است.

اسپینل سفید سری لانکا شبیه به الماس است. معروفترین اسپینل های دنیا شامل Black Prince Ruby است که حدود ۱۷۰ قیراط وزن دارد و رنگ آن قرمز است. Timur Ruby حدود ۳۶۰ قیراط وزن دارد و Crote De Bretagne ، Samarian Spinel است که حدود ۵۰۰ قیراط وزن دارد. اسپینل های شفاف قرمز رنگ را یاقوت اسپینل یا یاقوت بالاس Balas Ruby می گویند. Balas نام قدیمی Balascia یا Badkhshan فعلی است. علاوه بر استفاده های گوهری، بعلت استحکام و دوام بالای اسپینل در تولید شیشه های ضد گلوله استفاده می شود. برای ترمیم گوهر های اسپینل و پر کردن حفرات و ترکهای آن از شیشه و روغن استفاده می کنند. از قرن ۱۸ به بعد، به ترکیب شیمی Al_2O_3 کرندوم یاقوت اطلاق شد. از همان هنگام و کمی بعد انواع سینتتیک یاقوت نیز وارد بازار شده است. اسپینل ها به صورت مشترک با کرندوم پیدا می شوند معمولاً در رسوبات آلوویال برمه و سریلانکا یافت می شوند.

اسپینل کانی دگرگونی مرمرها و دولومیت ها است. در سری لانکا در ماسه های پلاسری، در بدخشان در مرمرهای دگرگون شده، در سنگهای دگرگونی موگ برمه میانمار، مرمرهای دگرگون شده ویتنام، دگرگونی های تساوی کنیا، پلاسرهای تاندوزای تانزانیا، دگرگونی های لاکاکا ماداگاسکار، تاجیکستان، بخشی از روسیه، افغانستان ،تایلند ،استرالیا ،سوئد ،برزیل و آمریکا دیده می شود. ایالت بدخشان واقع در افغانستان کنونی مهمترین منبع اسپینل های صورتی، قرمز برای قرن ها بوده است. در گذشته بعلت عدم آگاهی و شناخت کافی از ترکیب شیمی و ساختار اسپینل، میان یاقوت و اسپینل تفاوتی قائل نمی شدند و چون با هم در یک محیط زمین شناسی دیده می شدند تمایز آشکاری بجز سختی کمتر لعل نداشتند. تعیین سختی واقعی، تست اشعه ایکس باعث تمایز این دو گوهر می باشد.

اکسید آلومینیوم به تنهایی تولید کانی گوهری می نماید. کرندوم دارای سختی ۹ است. ترکیب ساختاری اکسید آلومینیوم و منیزم باعث تشکیل ساختار اسپینلی می گردد که دارای سختی کمتر است. گارنت ها نیز دارای سختی کمتر از اسپینل هستند و تفاوت در اندیس های رفرکتومتری این کانیها مشخصه مناسبی برای تشخیص و تمایز میان آنها می باشد.

* استادیار دانشگاه
* مدرس گوهر شناسی موسسه آموزشی آترادُر